

po koncu po domače Jagasov Lojzek, kateremu je dala občina iz usmiljenja stanovanje, ker se je smilil občanom. Odkar si je uredil svoje stanovanje, pa že pridno lazi od hiše do hiše ter agitira za svojo falirano stranjo. V ponedeljek, dne 22. prosinca 1923 si je poklical svoje pristaše v gostilno vrlega pristaša SLS g. Kalčič Miha v Trnčah, kateri mu je radevolje dal sobo na razpolago. Ko smo ga vprašali, zakaj da takim ljudem sobo na razpolago, nam smehljaje odvrne: «Pustite ga, naj kvasi svoje budalosti, nas se itak ničesar ne prime!» Soba se začne polniti in se napolni do zadnjega kotička s samimi vrliimi pristaši SLS, le dva «posilisamostojneža» jo klaverno priromaia. G. urednik! Če bi bili Vi slišali ta kvas kvasiti, Vas bi gotovo kap zadela, le večna sreča za Vas, da Vas ni bilo tukaj. Mi smo pa bili tako srečni, da smo imeli vsaj enkrat v letu gledališko predstavo «Matijček se ženi» zastoj, katere smo na kmetih redkokedaj deležni. Čisto potrj od «uspeha», ki ga je imel govornik-petelin, je povsili svoj rdeč greben ter jo urnih nog mahnil proti Dravi. Prišedši domov, udari z roko ob mizo ter pravi: «Da, od začetka so me poslušali, potem se pa začeli smejati. To so pravi strici, lopotilci Svetujemo Ti, Lojzek-petelinček: Pusti nas zavedne kmete v miru, ne trgaj tako dragih podplatov, katere bomo morali mi Tebi kupovati! — Očividec.

Sv. Barbara v Slov. gor. Že dolgo se nismo oglasili mi Barbarčani v vašem cenjenem listu, torej tokrat par vrstic iz našega kraja. Kot povsod, se pripravljamo tudi pri nas na volitve. Leta 1920 se je pri nas najbolj šopirila ter širokoustila slabostojna s svojimi kričavo praznimi obljubami. Na vsakem volilnem shodu pred volitvami v ustavotvorno skupščino so slabostojni generali pobirali od zborovalec dinarje kot udnino, nato pa ljudi farbali z znižanjem davkov, o republiki itd. Niti ena od samostojnih obljub se ni izpolnila, ampak slabostojnim izdajicam je le bilo za denar in naše glasove in za nič drugega. Ako bi se letos pred volitvami zgubil k nam kak samostojni farbar, mu bomo že pokazali, da v naši fari ni prostora za samostojne lažnjivce, izdajice in zapeljivce. Barbarčan pa nobeden več ne bo tako nespamet, da bi volil zeleno listo in Urekovo slabostojno kravo. Na dan volitev bomo mi Barbarčani kot en mož volil listo dr. Korošca, v kateri edino vidimo rešitev domovine in osobito še mile nam samostojne Slovenije.

Sv. Anđraž v Slov. gor. Dnevi veselja in žalosti. Dne 22. prosinca sta sklenila zakonsko zvezo vrla Jakob Pučko in Alo, zija Horvat. Zenin, vnet pristaš naših krščanskih organizacij, ravno tako tudi nevesta, ugledna družbenica in veliko let vstrajna cerkvena pevka, bode ta gotovo tudi v bodoče v ponos župniji. Bog živi novoporočencal Pa kako hitro poda veselje roko žalosti. Drugi dan vesele gostije zbolil naglo osiveli hišni oče in ob polnočni uri je bil spreviden s sv. zakramenti za umiranje v pričo cele gostije. Pač redek slučaj! — Dne 23. januarja pa smo spremili k zadnjemu počitku posestnika Katarino Pučko. Spomenik, lepši kakor katerikoli drugi, si je postavila pokojna v župniji andraževski s tem, da je zapustila svoj vinograd za nove zvonove. Blagi dobrotnici daj Gospod obilno plačilo v večnosti, obudi pa še veliko novih dobrotnikov. Na sedmini za blago dobrotnico so nabrali navzoči 210 K za KZ.

Sv. Urban pri Ptuj. Pišejo nam: Tukaj je nastalo med ljudmi malo razburjenje zaradi posojilniškega tajnika, ki je bil arretiran zaradi tatvine v župnišču. Govorilo se je namreč, da je izvršil večje poneverbe tudi pri tukajšnji posojilnici, navajalo se je znesek 10.000 kron. To razburjanje je popolnoma neutemeljeno. Tajnik posojilnice Ljudovik Pečnik ni v Posojilnici poneveril ničesar, kar je ugotovil tudi gospod revizor Zadrudne zveze, ki se je zadnje dni mudil pri zadrugi. Posojilnica stoji slejkoprej trdno in varno ter je vsaka bojazen neupravičena. Urbančani naj se ne dajo zbegati po praznih govoricah, ampak naj tudi zanaprej mirno in brez skrbi zaupajo svoje prihranke posojilnici. Posojilnica, obrestuje hranilne vloge po 5% in je kmetijski zavod, katerega so ustanovili in ga vodijo sami kmetje, katerim mora vsako brezdvomno zaupati.

Plačarovi pri Sv. Marjeti nize Ptuja. Na sedmini za pokojnim Janezom Kelenc se je med navzočimi sorodniki in znanci nabralo za šmarjetsko bralno društvo 250 kron. Vsem darovalcem Bog plačaj!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Vrli Mohorjani naše župnije so pri odnašanju društvenih knjig za uboge dijake darovali 900 K. Ta svota se je v treh enakih delih poslala Dijaški kuhinji v Mariboru, Dijaški kuhinji v Celju in Dijaški večerji v Mariboru in sicer vsaki po 300 kron.

Sv. Vid pri Ptuj. V Sv. Vidu pri Ptuj je umrla dne 19. jan. ob 13. uri gospa Emilija Tombah v 80. letumati g. Davorina Tombaha, veleposestnika in trgovca pri Sv. Vidu, in dež. sodnega svetnika g. dr. Jožeta Tombaha v Mariboru. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 21. jan. ob 14. uri. Mnogobrojno število ljudstva je spremilo rajno blago gospo k večnemu počitku. Prelepe in ganljive besede je govoril ob grobnici preč. g. župnik P. A. Svet, nakar je zapelo pevsko društvo nagrobno pesem «Nad zvezdami.» Blag ji spomin!

Sv. Miklavž pri Slov. Gradcu. (Zbirka za nove zvonove. Enodušnost mišljenja in požrtvovalnost naših faranov se je v pretečenem letu pokazala posebnost pri zbirki za nabavo novih zvonov za tukajšnjo župnijsko cerkev sv. Miklavža in njeno podružnično cerkev svete Helene v najsijajnejši luči. Tukajšnja župnija šteje samo 460 duš, pa čujte, koliko so naši vrli farani zbrali za našo nove zvonove; vsa zbirka izraža ogromno svoto 270.464 kron. Od te svote so naši farani sami darovali 247.464 kron, tedaj pride na vsako osebo 538 kron. Z veliko hvaležnostjo priznamo, da so nam tudi naši prijatelji in znanci iz sosednih župnij darovali v naš namen ve-

liko svoto 23.000 kron. Bog naj jim vse obilno poplačaj! Tu se vidi, kaj edinost in krščanska ljubezen zamore, bo malo župnij v mili Sloveniji, ki bi kazale enake požrtvovalnosti. Pa ta svota ni samo obljubljena, ampak je že dozdaj 222.958 kron izplačanih, ostalo bodo pa farani zdej prinesli. Vsled te izredne darežljivosti smo mogli celo štiri zvonove naročiti in sicer dva za tukajšnjo župnijsko cerkev v teži 865 in 412 kg in dva mala zvona za podružno cerkev sv. Helene v teži 136 in 70 kg. Naročili smo bronaste zvonove in sicer pri zvonarni v Mariboru. Obljubljeni so nam bili že do septembra 1922, pa, ker ima zvonarna v Mariboru preveliko naročil, ni moglo jih do zdej izvršiti. Zdej je pa zvonar pisal, da bosta mala dva zvonova v kratkem gotova, velika dva pa okrog meseca maja t. l. dobili bomo seveda vse štiri zvonove na enkrat skupaj. Vsled tako sijajno posrečene zbirke vlada med našimi farani nepopisno veselje in že nestrpno pričakujejo dneva, ko bodo novi zvonovi slovesno blagoslovljeni. Naši vrlifantje so nabrali že do 50 majev, katere bodo ob slavnosti blagoslovljenja postavili. Dan blagoslovljenja bomo že poprej po časnikih našim dobrim sosedom naznanili, da bodo prišli z nami se veseliti. Za zbirko sta se poleg drugih naših kmetov izredne zasluge stekla naša cerkvena ključarja Končić in Grušovnik, največ pa je k tako sijajnem uspehu pripomogel naš vrli kmet spodnji Kotnik. Bog živi naše vrla farane, pa tudi naše dobre, darežljive sosede.

Ljubno v Savinjski dolini. Gospod urednik, gotovo ste mislili vi in bralci vašega cenjenega lista, da naše Bralno društvo spi spanje pravičnega, pa temu ni tako. Evo, dokaze, kako vrlu deluje. Preteklo leto smo si nabavili nov oder, priredili smo več iger, katere so vse dobro izpadle, vsa čast igralcem, ker je vsak svojo ulogo dobro rešil. Društvo je imenovalo dva gospoda svojim častnim članom: Jožeta Dekort in Petra Juraka, mestnega vikarja v Celju in so se jima izročili častni diplomni za njune premmoge društvene zasluge. Premenili smo društveno ime in času primerno tudi pravila. Ime se glasi Katoliško slov. prosvetno društvo. — Ustanovili so se društveni odseki in sicer: pevski, mladeniški in dekliški. Preseduje pa prvemu g. Krančič, drugemu Jože Jeraj in tretjemu Ana Budna. Imena jamčijo za procvit društva. Namerava se ustanoviti orlovski odsek, fantje se že pridno vadijo. V kratkem se sestavi odbor za napravo društvenega doma. Največ truda in dela pač ima društveni tajnik, g. Vrhnjak. — Mladina, le pogumno naprej po poti katoliških načel, po dr. Krekovihih smernicah! Naša politična organizacija vrlu napreduje, včlanjenih je v KZ oziroma SLS okrog 200 članov in število še zmiraj narašča. V preteklem letu je bilo več sej, na katerih se je sklepalo in rešilo več perečih vprašanj in pošiljale so se zahteve in želje tukajšnjega prebivalstva tajništvu SLS v Celje. Kristanova barka je obtičala na skali, kakor vse kaže, se bode težko rešila. Ljudstvo spregleduje in se vprašuje: kje je republika, agrarna reforma in vse druge obljube, s katerimi so nas mazali? Priplula sta pa med nas tudi s svojo jadernico «republiko» dr. Novačan in neki Peter iz Brezice. Odprla sta brezzični brzovjav in tako pričakujeta 18. marca uspeh. O samostojnih in demokratiških ničlah se ne splača pisati. Imamo pa seveda nekatere mlade gospode, ki se veliko trudijo za te centralistične strančice. Kakor povsod, tako tudi tukaj je nekaj takih, ki niso ne ptič ne miš, o njih pa veljajo besede, ker niso ne gorek ne mrzel, te bom izpljuval iz ust.

St. Janž na Vinski gori. (Smrt vrla deklice). Dne 18. decembra minulega leta smo položili k zadnjemu počitku Kristinko Drev. Imela je lep pogreb. Spremila jo je na zadnji poti šolska mladež, Marijina družba in g. kaplan Hrastelj je govoril ganljivo slovo. Kaj smo s Krstinko izgubili, vedo najbolj povedati njeni starši, ki so jo ljubili kot vrlu hčerko, vedo povedati čč. šolske sestre, njene vzgojiteljice v Mariboru, kjer se je pripravljala za učiteljski stan, vedo povedati tudi njene sošolke, ki so jo cenile kot dobro, značajno tovarišico. Bog daj Kristinki večno plačilo, njenim potrtim domačim pa obilo tolažbel!

Sv. Vid na Planini. Na Svečnico dne 2. februarja po rani sv. maši se vrši v župnišču shod KZ. Govori narodni poslanec Škoberne. Vabite se k obilni udeležbi.

NAŠE KMETIJSKE KNJIGE.

1. Sadje v gospodinjstvu. Druga, pomnožena in popravljen izdaja. Priredil M. Humeck, višji sadjarjni nadzornik. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — V kratki, poljudni in jedrnatih obliki pojasnjuje pisatelj splošne pojme iz sadjarstva, kako se sadje pravilno spravlja, razbira, hrani in vloga v svrhu razpošiljanja. V drugem delu knjige se obravnava vkuhanje vseh pri nas znanih sadnih plemen s priprostimi in novodobnimi pomočki. Zanimivo je poglavje o sušenju sadja. Z besedo in številnimi slikami razlaga pisatelj sušenje od najprimitivnejšega načina v krušni peč, noter do najmoderneje električne sušilnice. Preprosta, toda v splošnem prav dobra, brezdvomna sadna sušilnica je pojasnjena z več natančnimi načrti, da si jo zamore vsakdo sam postaviti. Škoda, da ni pridjan še kratek opis, ki bi gotovo prav dobro služil raznim zanimancem. Vendar bo pa oni, ki zna čitati načrte, tudi brez tega pogodil pravo. V razpravi o mezzah in marmeladah imamo kratko in izčrpno navodilo za napravo omenjenih sadnih izdelkov iz raznovrstnejšega sadja. Upoštevajoč visoko redilno vrednost mezz in marmelad je v največjem interesu vsake gospodinje, da se s temi izdelki pravočasno oskrbi. Koliko sadja gre pri nas v izgubo, ki bi se brez posebnega truda in stroškov lahko posušilo, odnosno predelalo v meze in mar-

melade! V Angliji, Nemčiji, Franciji je skoraj ni hiše, kjer bi teh izdelkov ne poznali in visoko ne cenili. Tudi o pomenu sadnih sokov in brezalkoholnih pijač ni treba izgubljeni besedi. Saj je vendar znano, da niso te pijače nič drugega, kot «tekoče sadje», ki upliva na kaj blagodejno na človeški organizem. Kako si omenjene pijače napravimo v najpriprostejšem gospodinjstvu, nam razlaga g. pisatelj z njemu lastno poljudnostjo. Zaključek drugega dela tvori navodilo o sadnem kislu (ocetu), kar bo gotovo ugajalo našim gospodinjam. Ko bi dobil ta del še dodatek «o napravi in ravnanju s sadnim vinom ali sadjevcom», bi imeli popolno knjigo o sadni uporabi. Zeleti je, da se to zgodi pri bodoči 3. izdaji. Tretji del knjige se peča s konserviranjem razno vrstne zelenjadi v kislu, slani vodi itd. Tudi sterilizaciji in sušenju se posveča potrebna pozornost. Škoda, da se ni pridjala kratka razprava o kislem zelju, s katerim se pri nas le redko pravilno postopa. Kljub temu je z mnogimi slikami in barvanimi prilogami bogato okrašena knjiga vredna svojega denarja in bo dobro služila tudi kot učni pomoček na naših gospodinjstvih in kmetijskih šolah. G. pisatelj je ubral tudi v 2. izdaji svojo pot ter se izognil dosledno številnim suhim receptom, kakor jih nahajamo češče po podobnih drugih knjigah. Knjiga je s tem mnogo pridobila in je zeleti, da najde topel sprejem v vsaki izobraženi slovenski hiši.

2. Breskev in marelica. Navodilo, kako ju vzgajamo in oskrbujemo, z 22 slikami in 2 barvanimi prilogama. — V naših starih vinogradih, kjer je rastla vinska trta še na stari podlagi, je imela tudi breskev svoj zaslužen prostor. Toda prišla je trtna uš, uničila je naša stara poezijepolna brda in z njimi vred je izginila tudi breskev. V novih, moderno zasajenih vinogradih pa za breskev ni več prostora in bati se je, da bi to zlahtno drevo sčasom popolnoma izginilo iz naše ožje domovine. Bila bi to ogromna škoda, zlasti če pomislimo, da prinaša breskev najzlahtnejše sadje, ki je izbornega okusa in kaj pripravno za napravo raznih sadnih izdelkov. V bližini mest, letovišč, kopališč, zdravilišč, industrijskih podjetij itd. bi prinašal breskov nasad v primernih solnčnih legah, brezdvomno višje dohodke nego katerakoli druga rastlina. V vsestransko temeljito in skrbno predelani knjigi nam pove pisatelj vse, kar je potrebno vedeti o vzgoji, podlagah, sortah, oskrbi, gnojenju, boleznih, obiranju in vlaganju breskovega sadu. Nad vse poljudno je tudi obrazložena vzgoja v navadnih in umetnih špalirnih oblikah na vrtu in ob stenah. Breskova rez se obravnava menda prvič v slovenski književnosti. Na sličan način je predelano tudi poglavje o marelici. Knjige ni treba priporočati, ker se priporoča dovolj sama. Sadjarji in ljubitelji sadjarstva jo bodo pobirali gotovo z največjim pridom.

3. Anton Janša: Nauk o čebelarstvu. Tretja izdaja. Priredil Frančišek Rojina. Z dodatkom: Albertijev-Znideršičev panj in kako v njem čebelarimo. Priredil O. Humeck. Naš gorenjski rojak A. Janša je bil prvi čebelarjski učitelj na novoustavovljeni čebelarjski šoli na Dunaju od leta 1769—1773, ko ga je komaj 39 letnega dohitela prezgodnja smrt. Največje nemško čebelarstvo delo «Unsere Bienen» 1920 piše o njem sledeče: «Janša je bil samouk in ni imel pred svojim nastopom na čebelarjski šoli nobenega znanja o znanstvenih pridobitvah svojih sodobnikov na čebelarjem polju. — Toda, kdor čita njegovo knjigo, se ne bo mogel načuditi ostroti in pravilnosti njegovih opazovanj. Njemu ni bila čebela kaka zaprta knjiga. Vse tajnosti je odkrilo njegovo bistro oko in v nasprotju svojih tovarišev-strokovnjakov da celo strokovnjakov učenjakov, ne najdemo v njegovi knjigi niti ene domneve ali nauka, o katerega pravilnosti bi morali danes dvomiti! Podobe teh čebelnih bitij, slikane od njegove umetniške roke so tako naravne, da ne zamoremo niti danes boljših.» Gospod pisatelj nam je podal v tretji izdaji knjigo, katero je spisal Janša, največji naš čebelarjski genij v nemškem jeziku pred 150 leti. Drugi del knjige, prirejen po gospodu Humecku, razpravlja o sestavi in uvedbi Alberti-Znideršičevega (AZ) panja in o potrebnih pomočkih v čebelarstvu. V kratki in jedrnatih obliki nas seznanja g. pisatelj o raznih čebelarjskih pravilih o AZ panju, kakor prevešanje, prevažanje na pašo, odjemanju medu, vzgoji matice, pripravah za zimo itd. Številne izvirne, vseskozi jasne slike otajšajo umevanje sicer poljudno spisane vsebine. Knjiga bo izboren vodnik za vse, tudi napredne čebelarje, ki čebelarijo v AZ panju ali nameravajo preiti k temu v Sloveniji dobro uspelemu sistemu.

PALMA

Kaučuk potpetnike in potplate

